

RIKSDAGENS SVAR 122/2000 rd**Regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om tillsynen över verkställigheten av arbetslöshetsförmåner****Ärende**

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om tillsynen över verkställigheten av arbetslöshetsförmåner (RP 151/2000 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 24/2000 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/1984) 35 §, samt *ändras* 29 a § 1 mom., 33 § 1 mom. och 43 § 2 mom., dessa lagrum sådana de lyder, 29 a § 1 mom. i lag 1175/1998, 33 § 1 mom. i lag 665/1993 och 43 § 2 mom. i lag 330/1997, som följer:

29 a §

Register över förmånstagare

Registret över förmånstagare är ett permanent personregister vid Försäkringsinspektionen som används för skötsel av uppgifter som hänför sig till tillsynen över verkställigheten av utkomstskyddet för arbetslösa och till statistikföringen i fråga om arbetslöshetsförmånerna samt beredningen och uppföljningen av lagstiftning som gäller arbetslöshetsförmånerna.

33 §

Uppgiftsfördelningen mellan social- och hälsovårdsministeriet och folkpensionsanstalten

Social- och hälsovårdsministeriet skall meddela allmänna anvisningar om utkomstskyddet för arbetslösa i syfte att åstadkomma en enhetlig praxis i fråga om grundskyddet och förtjänstskyddet. Ministeriet har dessutom rätt att i syfte att åstadkomma en enhetlig praxis meddela arbetslöshetskassorna bindande föreskrifter om förfarandet vid beviljande, betalning och åter-

krav av förmåner enligt denna lag. Anvisningarna och föreskrifterna bereds av Försäkringsinspektionen.

43 §

Undanröjande av beslut

Likaså kan Försäkringsinspektionen för försäkringsdomstolen föreslå att ett på ovan nämnt

sätt felaktigt beslut av en arbetslöshetskassa eller av arbetslöshetsnämnden skall undanröjas. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan Försäkringsinspektionen temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller förordna att den skall betalas till de belopp framställningen avser.

Denna lag träder i kraft den 2001.

Lag

om ändring av lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/1984) 2 § 1 och 3 mom., 10 § 1 mom. 2 punkten, 13 § 3 mom., 14 §, 19 § 1 mom., 19 a § 2 mom., 20 § 1 och 2 mom., 21 § 1 mom., 24 § 2 mom., 25, 27, 37 och 38 §, 39 § 2 mom., 41 § 1 och 3 mom., 42 och 43 §, 50 § 2 mom., 52 §, 53 § 1 mom., 55 § 1—3 mom., 56 §, 58 § 1 mom. och 59 §,

av dessa lagrum 2 § 1 mom. sådant det lyder i lag 476/1993, 19 § 1 mom., 19 a § 2 mom., 20 § 1 och 2 mom., 24 § 2 mom., 25 och 27 § sådana de lyder i lag 556/1998 och 21 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1318/1994, som följer:

2 §

Bildande av arbetslöshetskassa

En arbetslöshetskassa bildas genom ett skriftligt avtal som innehåller kassans stadgar och som undertecknas av minst tio personer vilka

ämnar ansluta sig till kassan. Koncession för bildande av en ny kassa beviljas av social- och hälsovårdsministeriet.

Försäkringsinspektionen fastställer arbetslöshetskassans stadgar.

10 §

Extra kassamöte

Extra kassamöte skall hållas,

2) då Försäkringsinspektionen eller revisorerna, om en revision som de verkställt ger anledning därtill, yrkar på detta; eller

13 §

Kassabokföring

I en arbetslöshetskassas bokföring skall utöver bokföringslagen (1336/1997) och bokföringsförordningen (1339/1997) iakttas Försäkringsinspektionens föreskrifter och anvisningar.

14 §

Skadeståndsskyldighet för styrelsemedlem och ansvarig funktionär

Styrelsemedlemmar och kassans ansvariga funktionärer är skyldiga att ersätta skada som de genom att handla i strid med lag eller kassans stadgar eller Försäkringsinspektionens föreskrifter eller annars uppsåtligen eller av vållande förorsakat. Är flera skyldiga till en skada, svarar de för den en för alla och alla för en.

19 §

Medlemsavgifter

Medlemsavgifterna skall bestämmas så att de i löntagarkassor jämte statsandelen och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel och i företagarkassor jämte statsandelen kan anses vara tillräckliga för att kassan skall kunna fullgöra sina förbindelser. Medlemsavgifterna fastställs av Försäkringsinspektionen på framställning av kassan med beaktande av vad som bestäms om utjämningsfond i 20 §.

19 a §

Utjämning av medlemsavgifter

Arbetslöshetsförsäkringsfonden bestämmer de grunder enligt vilka den i 1 mom. avsedda utjämnningen av medlemsavgifterna betalas till kassorna.

20 §

Utjämningsfond

En arbetslöshetskassa skall ha en utjämningsfond till vilken det årliga överskottet överförs. För tryggnad av kassans finansiering och betalningsberedskap skall i utjämningsfonden finnas ett minimibelopp som fastställs av Försäkringsinspektionen.

För att utjämna medlemsavgiftsfluktuationer som beror på de ekonomiska konjunkturerna kan en arbetslöshetskassa dessutom förkovra utjämningsfonden med högst ett belopp som Försäkringsinspektionen fastställer.

21 §

Stödkassa

För utjämnande av arbetslöshetsbördan inom olika branscher finns på grundvalen av ömsesidig ansvarighet en stödkassa för arbetslöshetskassorna, till vilken alla löntagarkassor hör. Kassorna betalar i medlemsavgift per år till stödkassan ett belopp som fastställs av Försäkringsinspektionen per medlem och så att stödkassans medel förslår till den utjämnning som avses i 22 § 2 mom. Medlemsavgiften till stödkassan kan fastställas till högst en tiondedel av kassamedlemmarnas genomsnittliga medlemsavgift, och den skall alltid fastställas till sitt maximala belopp då statens tilläggsandel, som avses i 22 §, måste tillgripas eller då uppenbar risk för detta föreligger.

24 §

Rätt till andelar

Social- och hälsovårdsministeriet kan på framställning av Försäkringsinspektionen av särskilda skäl och utan hinder av det medlemsantal som nämns i 1 mom. godkänna en arbetslöshetskassa som berättigad till fulla andelar.

25 §

Företagarkassas finansiering

I statsandel betalas ett belopp som motsvarar de av Försäkringsinspektionen godkända och av företagarkassan med stöd av 16 a § lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna och av förtjänststöden ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt 22 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa och barnförhöjningarna enligt 24 §. Vid finansieringen av de av företagarkassan med stöd av 16 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna och förtjänststöden iaktas i tillämpliga delar det som i 4 och 5 § lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner bestäms om finansiering av förtjänstdagpenningar och förtjänststöd.

27 §

Betalning av andelar

Statsandelen, arbetslöshetsförsäkringsfondens andel och de andelar som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas per kalenderår. Beslut om andelarna fattas av social- och hälsovårdsministeriet på framställning av Försäkringsinspektionen. Finansieringsandelarna till arbetslöshetskassorna betalas av arbetslöshetsförsäkringsfonden, till vilken staten betalar statsandel jämte andel för förvaltningskostnaderna.

Arbetslöshetsförsäkringsfonden betalar till arbetslöshetskassan på dess ansökan ett förskott på statsandelen och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel så att förskotten motsvarar det be-

lopp som det beräknas att staten och arbetslöshetsförsäkringsfonden det året skall betala. Statens andel skall enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet till arbetslöshetsförsäkringsfonden betala förskott på de förskott på statsandelen som skall betalas till arbetslöshetskassorna.

Genom förordning av statsrådet bestäms om den utredning som arbetslöshetskassan skall lämna vid ansökan om förskott från arbetslöshetsförsäkringsfonden samt om den utredning som skall lämnas för bestämmande av statsandelen, arbetslöshetsförsäkringsfondens andel och den andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna.

37 §

Register över arbetslöshetskassorna

Register över arbetslöshetskassorna förs av Försäkringsinspektionen.

38 §

Anmälan till registret

Sedan en arbetslöshetskassas stadgar har fastställts, skall arbetslöshetskassan utan dröjsmål anmälas till registret. Anmälan till registret över arbetslöshetskassor skall göras på en blankett för vilken Försäkringsinspektionen har fastställt formulär. Denna anmälan undertecknas av ordföranden för kassans styrelse.

39 §

Registrering

Finner Försäkringsinspektionen att registreringen enligt lag inte kan äga rum och undanröjs inte hindret för registrering, skall i ärendet ges ett motiverat beslut. Handlingarna jämte beslutet skall återställas till kassan.

41 §

Registrering av ändringar

Förändras uppgifter som avses i 40 §, skall en anmälan om detta utan dröjsmål göras till registret över arbetslöshetskassor på det sätt som Försäkringsinspektionen bestämmer. Föranleds ändringen i registret av en stadgeändring som fastställts av Försäkringsinspektionen, skall Försäkringsinspektionen på tjänstens vägnar utan särskild anmälan införa ändringen i registret.

Försätts en kassa i konkurs eller söks offentlig stämning på dess borgenärer, skall domstolen utan dröjsmål tillställa Försäkringsinspektionen ett meddelande om den offentliga stämningen för anteckning i registret. Anteckningar om konkurs skall avlägsnas, om konkursen har förfallit.

42 §

Underlåtande att fullgöra förbindelser

Om det finns skäl att förmoda att en arbetslöshetskassa har råkat i ett sådant tillstånd att kassan inte förmår fullgöra sina förbindelser, skall kassans styrelse utan dröjsmål upprätta bokslut och avfatta verksamhetsberättelse samt överlämna dessa till revisorerna för granskning. Revisorerna skall utan dröjsmål avge revisionsberättelse till styrelsen. Utvisar revisionen att kassan har råkat i ett ovan nämnt tillstånd, skall styrelsen utan dröjsmål sammankalla kassamöte och anmäla saken hos Försäkringsinspektionen. Utlyser styrelsen inte kassamöte eller anmäler den inte saken hos Försäkringsinspektionen, svarar de styrelsemedlemmar som är skyldiga till försummelsen för all den skada som uppkommit genom dröjsmålet.

Har kassans styrelse inte upprättat bokslut och avfattet verksamhetsberättelse som avses i 1 mom., trots att det finns skäl att anta att kassan inte förmår fullgöra sina förbindelser, skall Försäkringsinspektionen ålägga styrelsen att utan dröjsmål upprätta bokslut och avfatta verksamhetsberättelse samt överlämna dem till revisorer-

na för granskning. Följer styrelsen inte uppmaningen, skall Försäkringsinspektionen låta upprätta bokslutet och avfatta verksamhetsberättelsen samt även annars förfara i enlighet med vad som hade ankommit på styrelsen. Styrelsemedlemmarna svarar för all den skada som uppstått till följd av att Försäkringsinspektionens uppmaning inte har följts.

43 §

Försättande i likvidation och upplösning

Fattas vid ett kassamöte beslut om att kassan skall försättas i likvidation på grund av att kassan inte förmår fullgöra sina förbindelser, skall en eller flera likvidatorer samtidigt utses att verkställa kassans likvidation. Försäkringsinspektionen kan ytterligare förordna en likvidator. För varje likvidator skall utses en suppleant. Likvidatorerna och deras suppleanter skall vara finska medborgare. Av särskilda skäl kan valet av likvidatorer uppskjutas till ett fortsatt möte som utan särskild kallelse skall hållas inom två veckor. Samtidigt skall det beslutas om tid och plats för det fortsatta mötet. Har ingen likvidator utsetts, skall Försäkringsinspektionen sammankalla kassamöte för förrättande av valet.

Upplöses en arbetslöshetskassa på någon annan än en i 1 mom. nämnd grund, skall den senast valda styrelsen vidta de åtgärder som upplösningen föranleder, såvida kassan inte har utsett en eller flera likvidatorer att verkställa avveckling av kassan. Beslut om försättande i likvidation och val av likvidatorer skall utan dröjsmål meddelas Försäkringsinspektionen.

50 §

Likvidationens upphörande

Bokslut och verksamhetsberättelse enligt 1 mom. samt protokollet för det kassamöte som nämns i 1 mom. skall förvaras i tio år på det sätt som Försäkringsinspektionen bestämmer.

52 §

Kassas konkurs

Har en arbetslöshetskassa försatts i konkurs, skall domstolen utan dröjsmål underrätta Försäkringsinspektionen om detta samt om inställedagen. Domstolen skall likaså, om Försäkringsinspektionen gör framställning därom, till god man och syssloman förordna en av tillsynsmyndigheten föreslagen person utöver de valda. Om dem gäller vad som bestäms om gode män och sysslomän i konkurslagstiftningen.

53 §

Fusion av kassor

En arbetslöshetskassa (*övertätande kassa*) kan med Försäkringsinspektionens samtycke ingå avtal om fusion med en annan arbetslöshetskassa (*övertagande kassa*), varigenom den övertätande kassans tillgångar och skulder utan likvidationsförfarande övergår till den övertagande kassan.

54 §

Tillstånd till fusion

Inom två månader efter det att kassorna har godkänt fusionsavtalet skall de ansöka om Försäkringsinspektionens samtycke till avtalet och om fastställelse av den ändring av kassans stadgar som fusionen påkallar samt, såvida det är fråga om en fusion som avses i 54 §, av den nya kassans stadgar.

I fråga om ansökan som gäller fusion skall Försäkringsinspektionen, om den inte anser att ansökan utan vidare utredning skall avslås, kungöra saken i den officiella tidningen och underrätta medlemmarna i den övertätande kassan därom på det sätt som kassans stadgar bestämmer samt uppmana dem som önskar framföra anmärkningar mot ansökan att framföra dem till Försäkringsinspektionen inom en av denna utsatt tid som inte får vara längre än två månader.

Försäkringsinspektionen skall ge sitt samtycke, om inte en åtgärd enligt 1 mom. kränker kassamedlemmarnas intresse eller äventyrar fordringsägarnas intresse.

55 §

Registrering av fusion

Inom en månad efter det att Försäkringsinspektionen har gett sitt samtycke till fusionen och, vid fusion som avses i 54 §, fastställt den nya kassans stadgar, skall kassorna anmäla detta för registrering. Om anmälan inte har gjorts inom föreskriven tid eller om registrering har vägrats, har fusionen förfallit.

56 §

Tillsynsmyndighet och dess rättigheter

Tillsynsmyndighet för arbetslöshetskassorna är Försäkringsinspektionen.

57 §

Tillsyn och korrigering av missförhållanden

Förvaltas en arbetslöshetskassa inte i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa och denna lag, med de förordningar som utfärdats med stöd av dessa lagar och med kassans stadgar eller förekommer i kassans förvaltning andra missförhållanden som kräver en rättelse, skall Försäkringsinspektionen uppmana kassans styrelse att vidta åtgärder för åstadkommande av behövliga ändringar och utsätta en skälig tid inom vilken åtgärderna skall vidtas.

Iakttar kassans styrelse inte den uppmaning som avses i 1 mom. eller blir det uppenbart att kassan inte förmår fullgöra sina förbindelser, skall Försäkringsinspektionen uppmana kassans styrelse att utan dröjsmål framlägga ärendet för kassamötet.

Vidtar kassan inte åtgärder för avhjälpande av missförhållandena, kan Försäkringsinspektio-

nen i de fall som nämns i 1 och 2 mom. tills vidare förvägra kassan statsandel.

Har Försäkringsinspektionen förvägrat en arbetslöshetskassa statsandel, gäller denna vägran

även stödavgiften från arbetslöshetsförsäkringsfonden.

Denna lag träder i kraft den 2001.

Lag

om ändring av 2 § lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 § 2 mom. lagen den 15 juni 1990 om utbildnings- och avgångsbidragsfonden (537/1990) som följer:

2 §

Verkställande organ

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer utbildnings- och avgångsbidragsfondens stadgar och utnämner medlemmarna i dess högsta

beslutande organ, på förslag av de mest representativa centralorganisationerna för arbetsgivare och arbetstagare. Utbildnings- och avgångsbidragsfondens verksamhet övervakas av Försäkringsinspektionen.

Denna lag träder i kraft den 2001.

Lag

om ändring av lagen om Försäkringsinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 29 januari 1999 om Försäkringsinspektionen (78/1999) 2 § 17 a-punkten, sådan den lyder i lag 534/2000, samt

fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 534/2000, en ny 17 b-punkt, till 3 § 1 mom. en ny 4 a-punkt och till lagen en ny 4 a § som följer:

2 §

Med tillsynsobjekt avses i denna lag

17 a) statens pensionsfond och den kommunala pensionsanstalten,

17 b) arbetslöshetskassorna, arbetslöshetsförsäkringsfonden och utbildnings- och avgångsbidragsfonden, samt

3 §

Försäkringsinspektionen skall

4 a) samarbeta med högskoleväsendet i syfte att främja vetenskaplig forskning och utbildning inom försäkringsbranschen, i synnerhet inom försäkringsmatematiken, samt bedriva sådan forskning,

4 a §

För styrningen av tillsynen över arbetslöshetsförmånerna finns vid Försäkringsinspektionen en delegation, om vars uppgifter föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Delegationen har en ordförande och högst 12 andra medlemmar. Medlemmarna har personli-

ga suppleanter. Social- och hälsovårdsministeriet utser ordföranden och en vice ordförande bland medlemmarna.

Social- och hälsovårdsministeriet utnämner för högst tre år åt gången medlemmarna i delegationen samt suppleanterna för dem. Minst fem medlemmar utnämns på förslag av de centrala arbetsmarknadsorganisationerna. En av medlemmarna utnämns på förslag av arbetsministeriet och en på förslag av folkpensionsanstalten. Till delegationen hör dessutom Försäkringsinspektionens överdirektör.

Denna lag träder i kraft den 2001.

Lagens 3 § 1 mom. 4 a-punkt träder likväl i kraft den 2000.

Lag

om ändring av lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 14 juli 1944 om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/1944) 2 a §, sådan den lyder i lag 1014/1999,

ändras 1 § 1 och 4 mom., 1 a § 1 mom. 9 punkten och 1 b §, sådana de lyder i nämnda lag 1014/1999, samt

fogas till 1 a §, sådan den lyder i nämnda lag 1014/1999 och i lag 535/2000, nya 9 a- och 9 b-punkter som följer:

1 §

Utgifterna för Försäkringsinspektionens verksamhet skall täckas med tillsyns- och åtgärdsavgifter.

Avgifter för beslut som har fattats med anledning av ansökningar och för andra prestationer som grundar sig på beställning tas ut i enlighet

med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

1 a §

Tillsynsavgiften fastställs gruppvis enligt följande:

9) i lagen om försäkringsmäklare (251/1993) avsedda försäkringsmäklare,

9 a) i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) avsedda arbetslöshetskassor,

9 b) den i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) avsedda arbetslöshetsförsäkringsfonden och den i lagen om utbildnings- och avgångsbidragsfonden (537/1990) avsedda utbildnings- och avgångsbidragsfonden, och

1 b §

Tillsynsavgifterna bestäms utifrån Försäkringsinspektionens kostnadsberäkning och de övervakade anstaltarnas bokslutsuppgifter för räkenskapsperioden före debiteringsåret.

De avgifter som tas ut med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten beaktas för varje grupp av tillsynsobjekt som avdrag när tillsynsavgiften bestäms.

Den fasta grundavgiften bestäms gruppvis. Den proportionella avgiften bestäms för varje grupp, med undantag för grupperna 9, 9 a och 9 b, på basis av premieinkomsten, nettoavkast-

ningen av placeringsverksamheten och den försäkringstekniska ansvarsskulden som anstalten bokfört under räkenskapsperioden före debiteringsåret, så som vederbörande ministerium på framställning av Försäkringsinspektionen bestämmer. Den proportionella avgiften för grupp 9 bestäms enligt antalet försäkringsmäklare som tjänstgör i försäkringsmäklarsammanslutningen. Den proportionella avgiften för grupp 9 a bestäms enligt de inlutna medlemsavgifterna.

Om ovan nämnda avgiftsgrunder till följd av överföring av försäkringsbeståndet eller av därmed jämförbar exceptionell orsak inte beträffande en viss anstalt kan läggas till grund för den proportionella avgiften, kan vederbörande ministerium på framställning av inspektionen fastställa avgiften för ifrågavarande år för anstalten.

Denna lag träder i kraft den 2001.

Lagens 1 § 1 och 4 mom. samt 1 b § 1, 2 och 4 mom. träder likväl i kraft den 2000.

Lag

om ändring av 10 och 11 § lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 24 juli 1998 om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 10 § 1 mom. och 11 § som följer:

10 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens uppgifter

Arbetslöshetsförsäkringsfonden svarar för finansieringen av de förmåner som avses i 1 § till den del staten och de enskilda arbetslöshetskassorna inte svarar för detta. Om arbetslöshetsförsäkringsfondens uppgifter när finansieringen av arbetslöshetskassorna ordnas i praktiken bestäms i lagen om arbetslöshetskassor och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Ar-

betslöshetsförsäkringsfonden styr, utvecklar och övervakar verkställigheten enligt 7 kap. av uppbördsförfarandet i fråga om premier.

11 §

Tillsynen över arbetslöshetsförsäkringsfonden

Uppfyllandet av de förpliktelser som ålagts arbetslöshetsförsäkringsfonden i denna lag över-

RSv 122/2000 rd — RP 151/2000 rd

vakas av social- och hälsovårdsministeriet. Till ekonomi ankommer på Försäkringsinspektio-
synen över arbetslöshetsförsäkringsfondens nen.

Denna lag träder i kraft den _____ 2001.

Helsingfors den 17 oktober 2000
